

เสียงจากธรรมชาติ CALL OF NATURE

Rama IX Art Museum Foundation

B-CAT-2-0449

SOL-0667-08-1997

การเสด็จศิลปกรรมของ สุมน ศรีแสง
ART EXHIBITION BY SUMON SRI-SAENG

การแสดงศิลปกรรมของ สุมน ศรีแสง

เสียงจากธรรมชาติ

CALL OF NATURE

ART EXHIBITION BY SUMON SRI-SAENG

Rama IX Art Museum Foundation

ณ หอศิลป์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพฯ

22 สิงหาคม - 7 กันยายน 2540

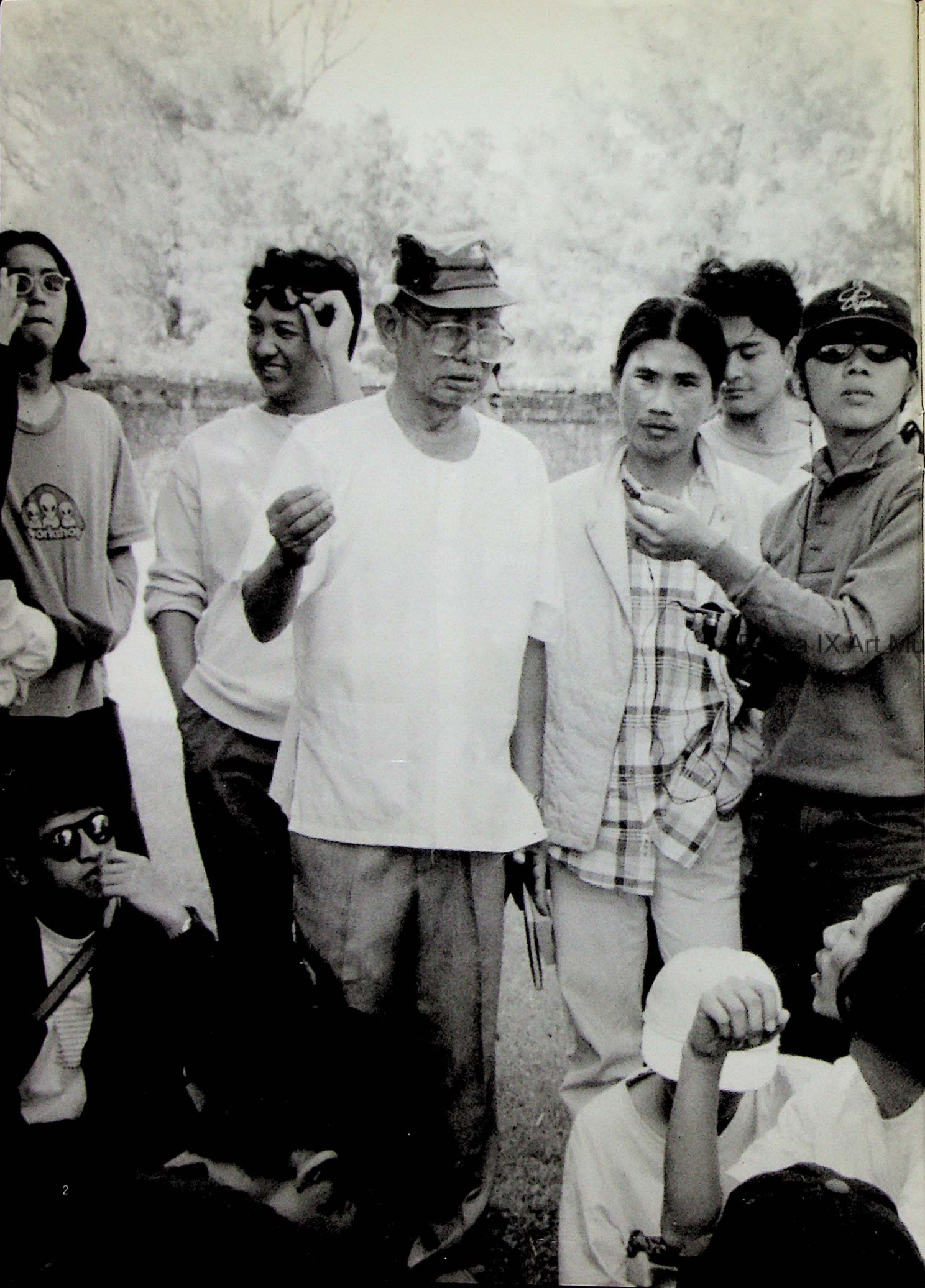
at The Art Gallery of the Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Rama IX Art Museum Foundation
Silpakorn University, Bangkok

August 22 - September 7, 1997

มูลนิธิ
หอศิลปะแห่งชาติ
RAMA IX ART MUSEUM FOUNDATION

อภินันทนาการจาก

นิตยภัตศิลปะกรรมฯ
๑๔ ก.ย. ๒๕๔๐

คำนำ

คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์มี
คณาจารย์อาวุโสที่เป็นศิษย์ของท่านศาสตราจารย์
ศิลป์ พีระศรี ซึ่งภายหลังจากจบการศึกษาแล้ว
ได้ช่วยทำการสอนวิชาการต่างๆ แก่นักศึกษาของ
มหาวิทยาลัยศิลปากรในรุ่นต่อๆ มา นับได้ว่าเป็น
สิ่งทีก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการสืบทอดความรู้
การศึกษาศิลปะที่เป็นลักษณะแบบไทยๆ กล่าวคือ
จากปากต่อปาก และการให้ความรู้ในการปฏิบัติ
งานอย่างใกล้ชิด ทำให้นักศึกษาในรุ่นต่อๆ มา มี
ความรู้ความเข้าใจโดยถ่องแท้ และมีสำนึกใน
ความหมายของคำว่า “ครู กับ ศิษย์”

ท่านคณาจารย์อาวุโสหลาย ๆ ท่านยังคงช่วยเหลือ
คณะในหลายวิธี ถึงแม้ว่าจะเกษียณอายุราชการ
ไปแล้ว บางท่านย้อนกลับมาส่งเสริมลูกศิษย์
ลูกหาโดยการสนับสนุนทุนการศึกษาและให้ข้อมูล
ความรู้เป็นวิทยาทานแก่ลูกศิษย์ต่อๆ มา และมี
คณาจารย์หลายท่านมาช่วยสอนลูกศิษย์รุ่นใหม่ ๆ
ให้ได้รับความรู้เช่นเดิม ซึ่งท่านเหล่านี้ต่างมีความ
ผูกพันกับมหาวิทยาลัยและลูกศิษย์ลูกหาอยู่

คณะจิตรกรรมฯ เล็งเห็นถึงคุณงามความดีของ
ท่านอาจารย์ดังกล่าว ได้จัดงานแสดงผลงานของ
ท่านให้ปรากฏออกสู่สังคม เพื่อเป็นการเชิดชู
เกียรติอยู่หลายครั้ง และในครั้งนี้นับเป็นวาระ
สำคัญที่บรรดาอาจารย์ ลูกศิษย์ และนักศึกษา
ของคณะได้ร่วมแรงร่วมใจกันจัดการแสดงผล
งานของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมน ศรีแสง ซึ่ง
เป็นอาจารย์สอนที่คณะมากกว่า 30 ปี ปัจจุบันท่าน
เกษียณอายุราชการแล้ว แต่ยังคงมาทำหน้าที่
“ครู” ช่วยอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหาอยู่เช่นเดิม

และท่านอาจารย์ได้รับทุนมีเซียม ยิบอินซอย
เพื่อการค้นคว้าสร้างสรรค์ด้านศิลปะ ดังนั้นใน
การแสดงผลงานครั้งนี้จึงเป็นผลงานศิลปกรรม
ด้านจิตรกรรมและภาพวาดเส้นที่ท่านอาจารย์
รวบรวมขึ้นจากการสร้างสรรค์และประสบการณ์
ในอดีตส่วนหนึ่ง กับผลงานสร้างสรรค์ใหม่ในช่วง
2-3 ปีที่ผ่านมา

คณะจิตรกรรมฯ ใคร่ขอขอบคุณ กองทุนมีเซียม
ยิบอินซอย ที่มอบทุนแก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุมน ศรีแสง ทำให้เกิดการค้นคว้า สร้างสรรค์ที่
มีประโยชน์ขึ้นในวงการศิลปะ และทำให้เกิดการ
รวบรวมผลงานจัดแสดงขึ้นในหัวข้อ “เสียงจาก
ธรรมชาติ” และขอขอบคุณ คุณชรรค์ชัย บุนปาน
ศิษย์เก่าอาวุโส ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากคณะ
โบราณคดี ปัจจุบันเป็นผู้ดำเนินการกิจการ
หนังสือพิมพ์มติชน ที่มีน้ำใจแก่ท่านอาจารย์
รวบรวมข้อมูลต่างๆ ตีพิมพ์สู่จิตรภาพผลงาน
และบทความวิชาการด้านจิตรกรรมและประติมา
กรรมที่อาจารย์ใช้สอนลูกศิษย์ในคณะขึ้น ซึ่ง
เอกสารสู่จิตรดังกล่าวจะเกิดประโยชน์ต่อนัก
ศึกษาศิลปะ วงการศิลปะ และเป็นข้อมูลบันทึก
การสร้างสรรคทางด้านศิลปะที่จะสืบทอดแก่น
รุ่นหลังต่อไป

ทพจน์ นันทนันทน

อาจารย์นันทนันทน จันทนะผะลิน
คณบดีคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำปรารภ ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนัน ศรีแสง

ในปัจจุบันนี้ได้มีการแสดงงานศิลปกรรม ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรมหรือประติมากรรมแพร่หลายทั่วไปทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดใหญ่ๆ ของประเทศไทย โดยมีจุดประสงค์และความมุ่งหมายรวมทั้งการแสดงออกหลายรูปแบบแตกต่างกันไป ตลอดจนวัสดุ เทคนิคและวิธีการก็มีหลากหลาย บ้างก็แสดงเป็นกลุ่ม โดยรวบรวมผู้ทำงานในแนวเดียวกันหรือมีจุดมุ่งหมายอันเดียวกัน บ้างก็แสดงเดี่ยวบ้าง คู่บ้าง แล้วแต่กรณี

แต่สิ่งที่สำคัญคือ แนวความคิด ความบันเทิงใจ แรงบันดาลใจที่ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกให้ศิลปินทำงานขึ้นมาได้

ในเรื่องนี้ก็เช่นเดียวกัน งานศิลปกรรมที่น่าเสนอต่อประชาชนนั้น ก็เกิดขึ้นจากสิ่งดังกล่าวต่าง ๆ กัน บางกลุ่มก็ถือแนวความคิดเป็นหลัก บางกลุ่มอาศัยความประทับใจ บางกลุ่มใช้ความรู้หรือใช้เทคนิควิธีการเป็นหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน กระแสของวัฒนธรรมไทยได้รับการสนับสนุนมาก ฉะนั้นบางกลุ่มจึงพยายามให้ผลงานของตนเองมีความเป็นไทยด้วย

ถ้าหากนึกย้อนหลังไปประมาณ 30 ปีที่แล้ว ผู้สนับสนุนศิลปกรรมยังคับแคบอยู่มาก ส่วนในปัจจุบันมีการจัดประกวดศิลปกรรมโดยองค์กรบริษัทและเอกชน รวมทั้งธนาคารต่างๆ ด้วย ซึ่งเป็นการทำให้ศิลปินมีโอกาสนำเสนอผลงานตามแหล่งต่างๆ เหล่านั้น ศิลปินในสมัยนี้จึงมีโอกาสดีที่จะทำงานศิลปะ ซึ่งไม่เหมือนกับแต่ก่อนที่มีแต่งานศิลปกรรมแห่งชาติอย่างเดียว

ในคำปรารภในที่นี้จักกล่าวถึงงานของข้าพเจ้าแต่เพียงผู้เดียว เพราะงานศิลปะโดยทั่วไปถ้าจะให้เข้าใจและรู้สึกชื่นชมแล้ว ผู้ชมควรรู้ต้นลึกลงมา บางประวัติของศิลปินตามสมควร หรือศิลปินคิดอย่างไร ชอบอะไร มีความบันเทิงใจจากที่ไหน และต้องการถ่ายทอดอะไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุดมคติของศิลปินผู้นั้น ข้าพเจ้าจะไม่ขอให้ผู้ชมถามคำถามเหล่านี้ แต่ข้าพเจ้าใคร่จะแถลงเสียเองเพื่อไม่ต้องอธิบายให้มากความ

ข้าพเจ้าเกิดเมื่อ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2479 ที่กรุงเทพมหานคร จบชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนศิลปศึกษา (เตรียมมหาวิทยาลัยศิลปากร) และเข้าศึกษาต่อในคณะจิตรกรรมประติมากรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร จนได้รับปริญญาศิลปบัณฑิต จิตรกรรม จากคณะจิตรกรรม ประติมากรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร (พ.ศ. 2505) ต่อจากนั้นรับราชการเป็นอาจารย์ตรี อาจารย์โทและอาจารย์เอก จนเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปี พ.ศ. 2525 จนเกษียณราชการเมื่อปี พ.ศ. 2539

งานแสดงศิลปกรรม

- เคยได้รับเลือกร่วมแสดงในงานศิลปกรรมแห่งชาติหลายครั้ง
- ร่วมแสดงศิลปกรรมที่หอศิลป์เอกชน Trio Gallery
- ร่วมแสดงศิลปกรรมในงาน 100 ปี ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี

- ร่วมแสดงศิลปกรรมอาจารย์คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เมื่อสมัยที่ข้าพเจ้าเป็นนักศึกษา มีบทความของศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ได้เขียนไว้ในหนังสือต้อนรับน้องใหม่ จบใจข้าพเจ้าเป็นอันมาก ข้าพเจ้าขอคัดตอนมาลง ณ ที่นี้ เพื่อให้รู้ถึงจิตใจของข้าพเจ้า ดังนี้

เบื้องหน้าธรรมชาติ

ศิลปินแต่ผู้เดียว น้อมกายลงเกิดทุนบูชาแผ่นดิน เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงความกตัญญูต่อโลก ที่ได้ให้สรรพสิ่งอันงดงามมหาศาลแก่เขา

ศิลปินสัมพันธ์กับท้องฟ้า

กับห้วงน้ำลำธาร กับขุนเขา

กับผืนแผ่นดินอันกว้างไพศาล

และเข้าใจความหมายของเสียงแห่งสายลม

ศิลปินมีดวงไฟอันโชติช่วงสว่าง

และความอ่อนโยนลึกซึ้งของแม่

อยู่ภายในความคิดฝันของเขา

ความประทับใจจากบทความชิ้นนี้ข้าพเจ้าใคร่เรียกว่า โสลก ได้หล่อหลอมให้ข้าพเจ้ามีทัศนคติต่อศิลปกรรมมาจนทุกวันนี้และอาจกล่าวได้ว่า เป็นพื้นฐานของความรู้สึกของข้าพเจ้ามากกว่าความบันเทิงใจอื่นใด ส่วนภาพเขียนของข้าพเจ้ามีบางคนกล่าวว่า เป็น “อิมเพรสชันนิสม์” ผสมกับ “เอ็กสเพรสชันนิสม์” แต่ข้าพเจ้าทราบดีว่ามันไม่ได้เป็นอะไรทั้งนั้น แต่เป็นแบบของข้าพเจ้าโดยเฉพาะ เพราะวิธีการเขียนของข้าพเจ้านั้นมาจากความประทับใจเป็นส่วนใหญ่ แต่ข้าพเจ้ามิได้เขียน

ทันทีทันใด หากร่างภาพเล็กๆ ไว้ในสมุดบันทึก แล้วนำมาขยายเป็นภาพเขียนเมื่อมีโอกาสในท้องทำงาน โดยทวนระลึกถึงบรรยากาศที่ข้าพเจ้าได้ไปพบเห็นและประทับใจ ถ่ายทอดออกมาเป็นภาพ

ภาพของข้าพเจ้านั้นมีความมุ่งหมายเพียงต้องการนำเสนอผลงานเหล่านี้ต่อประชาชน ซึ่งเป็นเรื่องเดียวกันกับเกษตรกรที่คิดค้นและปลูกดอกไม้พันธุ์ที่เขาถือว่าเป็นพันธุ์ที่ดีที่สุด และเป็นประโยชน์สู่สาธารณชน ข้าพเจ้าเองคิดว่าเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งที่ได้ร่ำเรียนมาทางนี้แล้วควรทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ และข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติและเป็นสุขกับการที่ได้เขียนภาพ

ในกระบวนการเคลื่อนไหวของกระแสศิลปกรรมหลากหลายรูปแบบในปัจจุบันนี้ ข้าพเจ้ายืนยันว่าจะคงความเป็นรูปแบบของข้าพเจ้าเอง และจะพยายามคิดค้นให้มีความก้าวหน้าในกรอบทัศนะของข้าพเจ้าต่อไป

การแสดงผลงานศิลปกรรมของข้าพเจ้าในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็โดยความร่วมมือและสนับสนุนจากหลายฝ่าย ข้าพเจ้าขอขอบคุณกองทุน มีเซียม ยิบอินซอย คุณชรัสชัย บุญป่าน ผู้บริหาร คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ ในปัจจุบัน ตลอดจนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในคณะและนักศึกษาในคณะจิตรกรรมฯ

และที่ข้าพเจ้าจักอดกล่าวถึงมิได้คือ ข้าพเจ้าขอคารวะเป็นอย่างสูงยิ่งต่อบรรพบุรุษอาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนข้าพเจ้าให้รู้และเข้าใจถึงศิลปะอันทำให้ข้าพเจ้าเป็นข้าพเจ้าจนทุกวันนี้

สมุน ศรีแสง S183 Sumon Srisaeng

เกิด 31 กรกฎาคม 2479, กรุงเทพฯ

การศึกษา

- มัธยมศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย
- โรงเรียนศิลปศึกษา (เตรียมมหาวิทยาลัยศิลปากร)
- ศิลปบัณฑิต จิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร (เข้าปี พ.ศ. 2498 จบปี พ.ศ. 2505)

ประวัติการรับราชการ

- 2505 - อาจารย์ตรี คณะจิตรกรรมฯ ม.ศิลปากร
- 2508 - อาจารย์โท คณะจิตรกรรมฯ ม.ศิลปากร
- 2509 - อาจารย์เอก คณะจิตรกรรมฯ ม.ศิลปากร
- 2525-39 - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะจิตรกรรมฯ ม.ศิลปากร

งานในหน้าที่อื่น ๆ

- เคยเป็นอาจารย์พิเศษคณะโบราณคดี คณะอักษรศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- เคยบรรยายพิเศษเรื่อง "จิตรกรรมยุโรป" ให้กับ นายทหารและครอบครัวกระทรวงกลาโหมที่จะไปดำรงตำแหน่งผู้ช่วยทูตในทวีปยุโรป
- เคยบรรยายเกี่ยวกับรูปแบบศิลปกรรมยุโรปให้กับผู้ผลิตสินค้าส่งออก ในการอบรมของกระทรวงอุตสาหกรรม
- ออกแบบศาลพระอมรินทราธิราช ศูนย์การค้าไอที
- ออกแบบและอำนวยการปั้นหล่อพระประธาน วัดเวฬุาราม อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- สร้างปฏิมากรรมรูปเหมือนหลวงปู่มั่น และหลวงปู่แหวน ประดิษฐานที่ วัดเวฬุาราม อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
- ปฏิสังขรณ์ พระประธานสมัยอุทอง ในวิหารวัดละมุด นครศรีธรรมราช

งานแสดงศิลปกรรม

- เคยได้รับเลือกร่วมแสดงในงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ
- ร่วมแสดงศิลปกรรมที่หอศิลป์เอกชน Trio Gallery
- ร่วมแสดงศิลปกรรมในงาน 100 ปี ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี
- ร่วมแสดงศิลปกรรมอาจารย์คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

รางวัล

- 2504 - ได้รับรางวัลเกียรตินิยม อันดับ 3 เหรียญทองแดง จิตรกรรม การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12

BORN - 1936, Bangkok, Thailand.

EDUCATION

- B.F.A. Painting, The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University, Bangkok, Thailand.

EXHIBITION

- Trio Gallery Group, News Petchaburi Road, Bangkok.
- The National Exhibition of Art, Bangkok, Thailand
- The Art Exhibition in raising fund for Silpa Bhirasri Foundation.
- 10th Art Exhibition by The Members of The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts.
- 11th Art Exhibition by The Members of The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts.
- 12th Art Exhibition by The Members of The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts.
- 13th Art Exhibition by The Members of The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts.

OCCUPATION

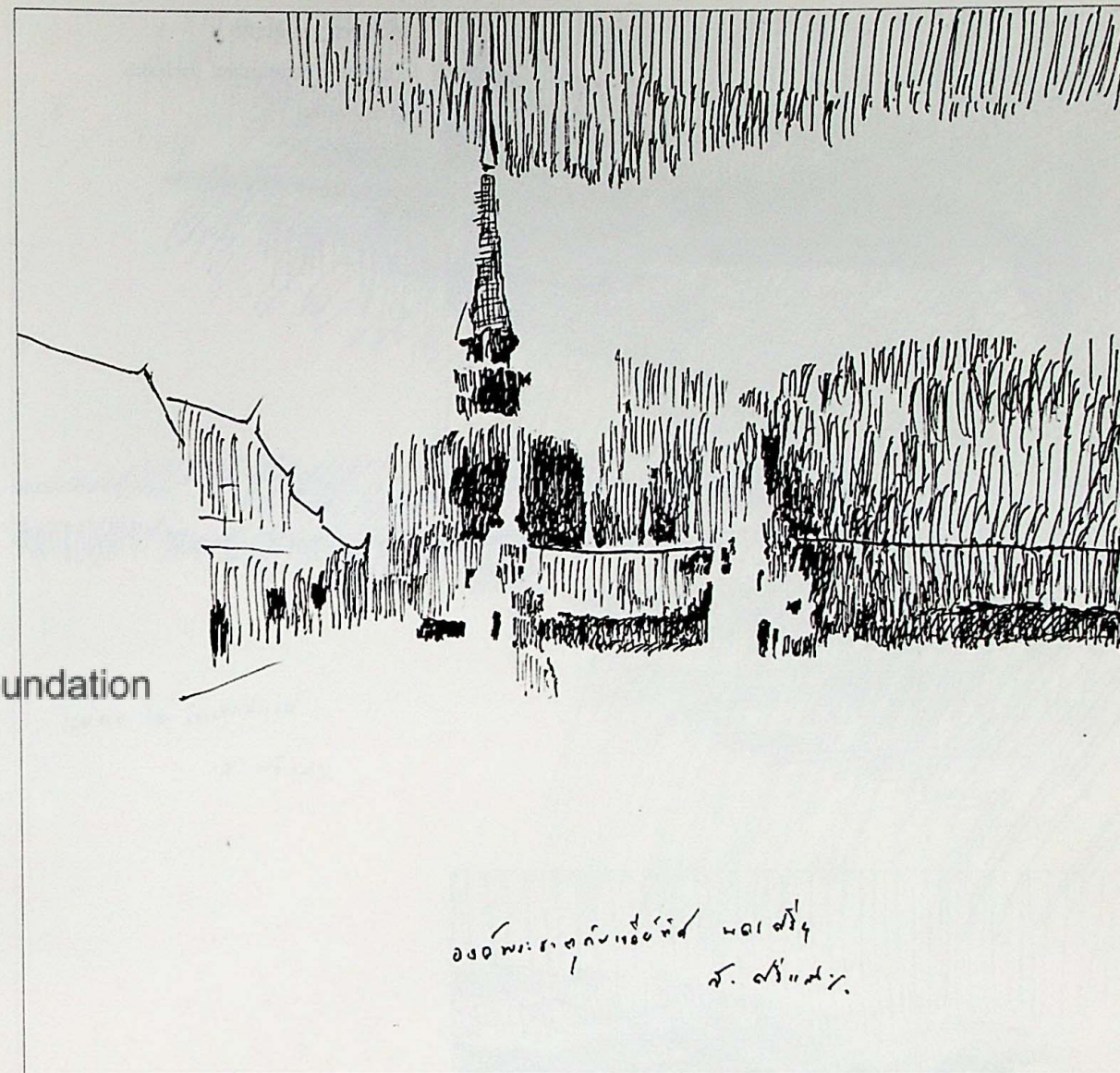
- 1962 - Instructor, The Faculty of Painting Sculpture and Printing, teaching Western Art History, Anatomy and drawing, Silpakorn University.

AWARD

- 1961 - 3rd Prize, Bronze Medal (Painting) 12th National Art Exhibition.

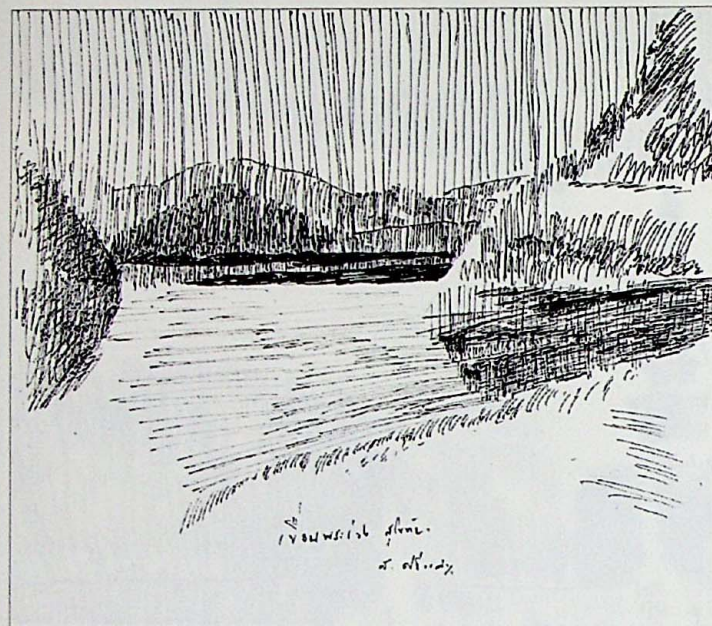
ผลงาน
Works

Rama IX Art Museum Foundation

องค์พระธาตุกับเจดีย์วัดพระศรี
น. ๑๙๙๗

องค์พระธาตุกับเจดีย์วัดพระศรี
Pagoda at Wat Pra-Sri
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

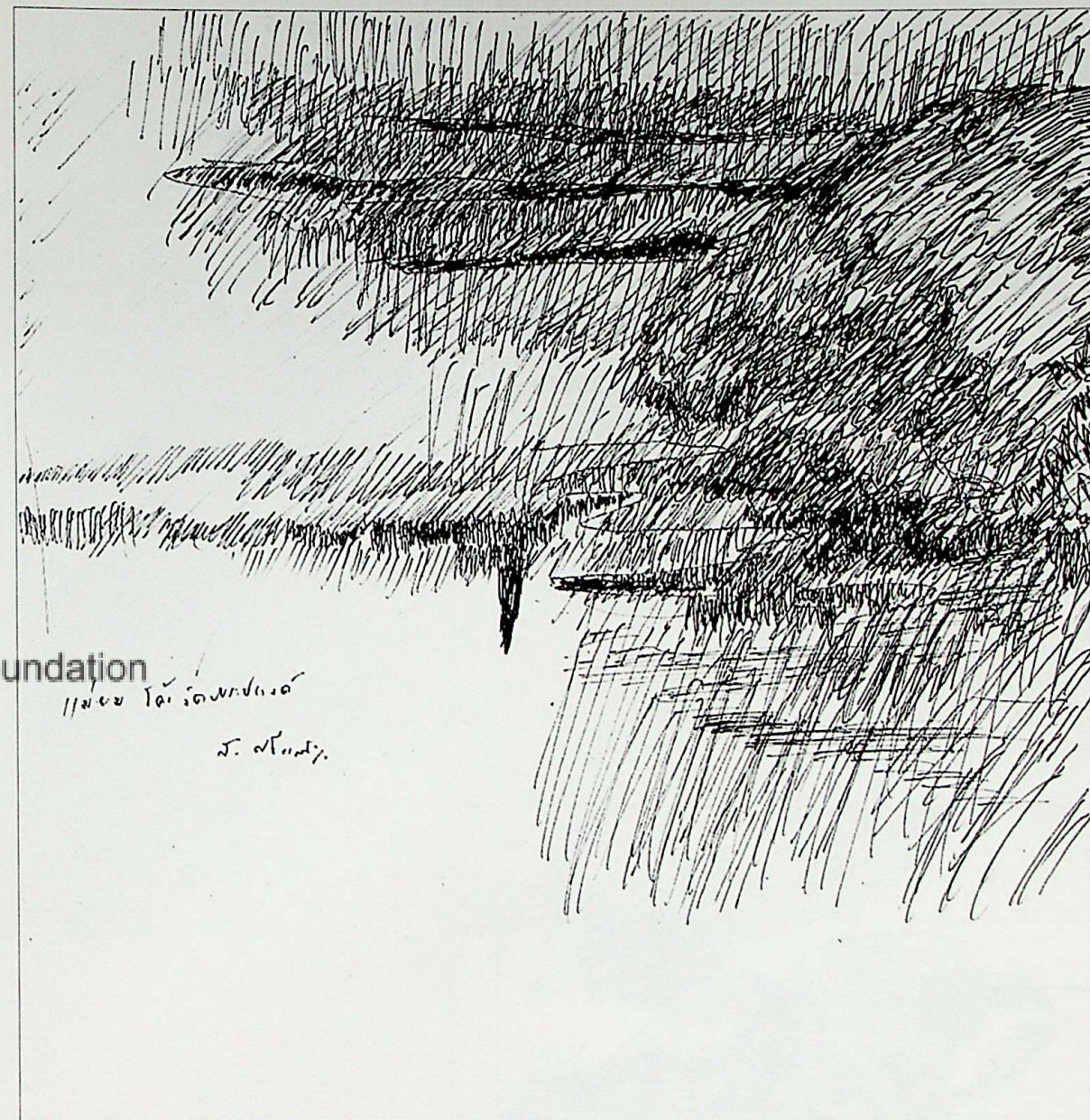

เขื่อนพระร่วง สุโขทัย
Pra Ruang Embankment Sukhothai
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

ต้นทางนกยูงที่สวนลุมพินี
Hang-Nok-Young at Lumpinee Park
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

Rama IX Art Museum Foundation

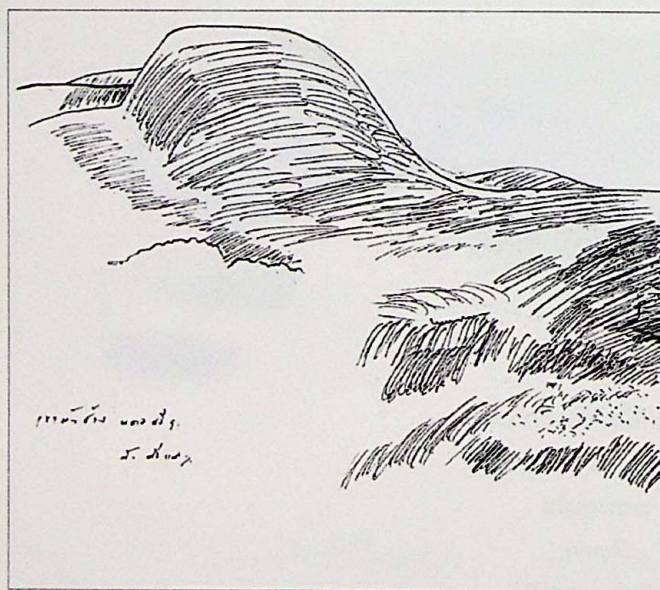

แม่ยม วัดพระปรางค์
Mae Yom, Wat Pra-Praung
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

แม่ยม วัดพระปรางค์
Mae Yom, Wat Pra-Praung
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

คลองสระ สุราษฎร์ธานี
Klong-Sra, Suratthani
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

เขานางช้าง นครศรีธรรมราช
Bang-Chang Mountain, Nakornsrihammarat
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

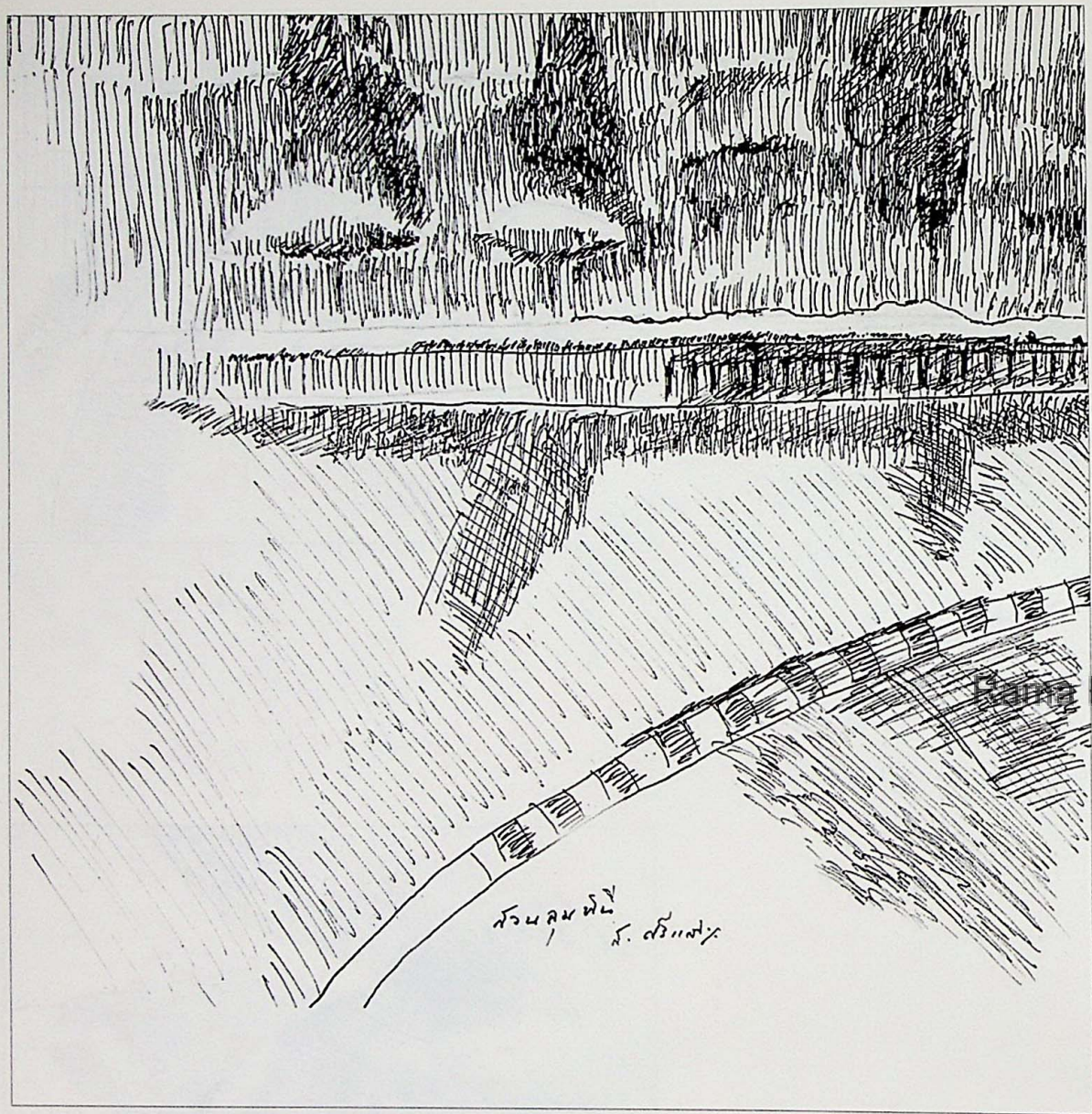
Rama IX Art Museum Foundation

ชุมพร
Chumporn
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

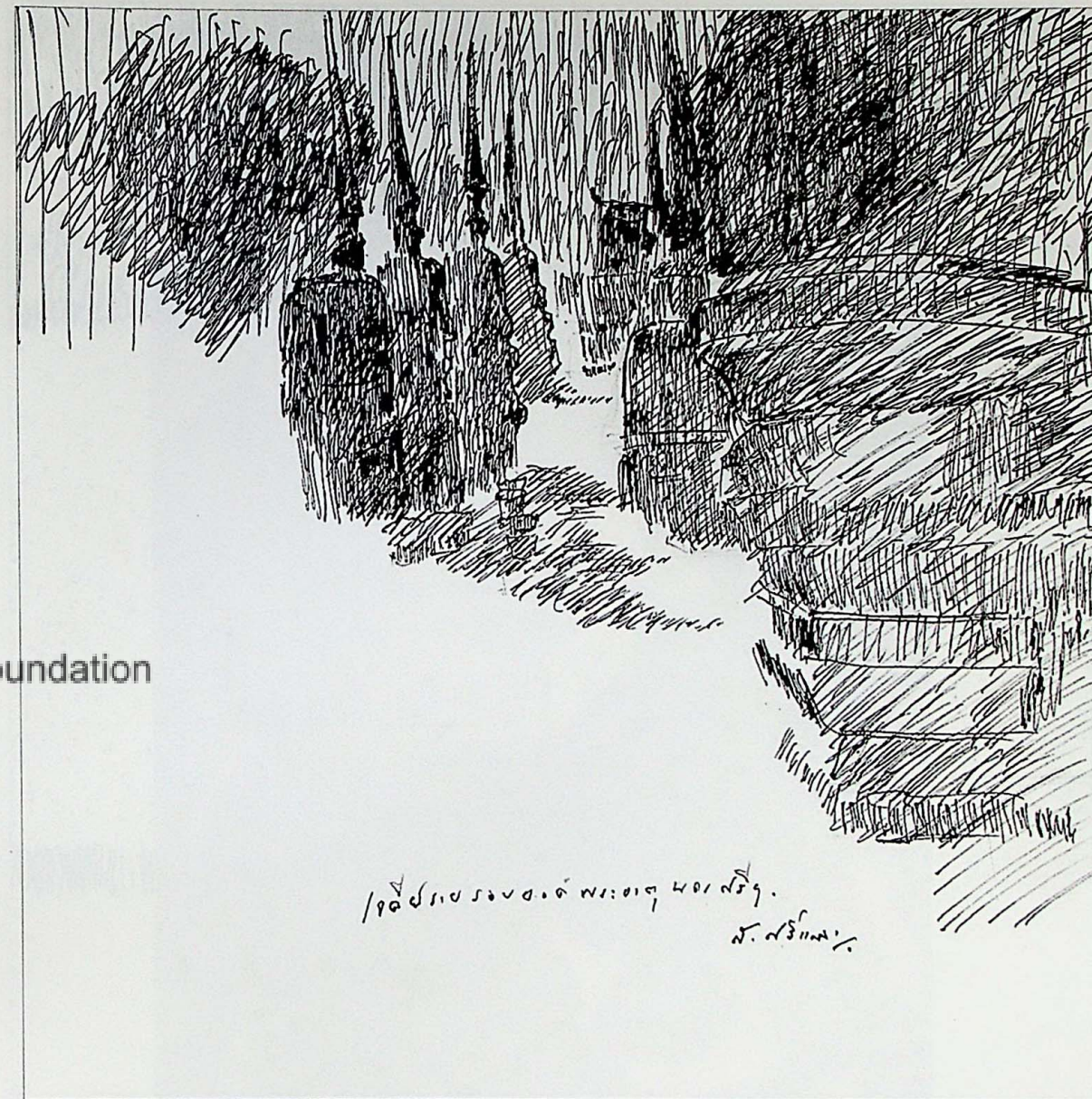
สายหมอกที่ภูหลวง
Fog at Pu-Luang
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

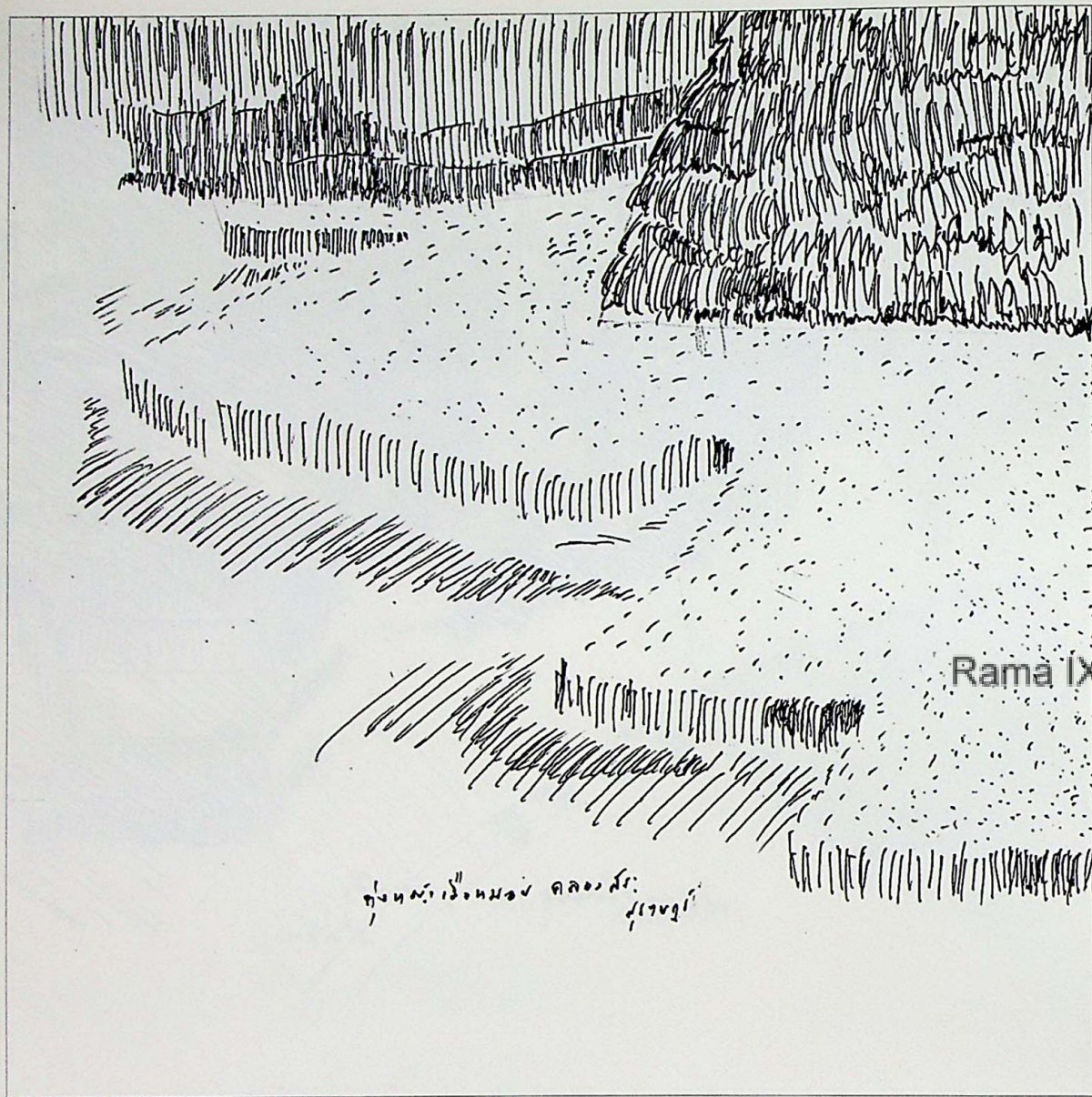
สวนลุมพินี
ส. ศรีแสง

สวนลุมพินี
Lumpinee Park
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

เจดีย์รายล้อมองค์พระธาตุ นครศรีธรรมราช
ส. ศรีแสง

เจดีย์รายล้อมองค์พระธาตุ นครศรีธรรมราช
Pratat Chedi, Nakornsrithammarat
ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

Rama IX Art Museum Foundation

คลองสระ สุราษฎร์ธานี
Klong-Sra, Suratthani

ภาพวาดเส้น
Drawing
Ink on paper, 1997

อีกา
Crow
wood cut, 55 x 31 cm.
1960